Ágh István

Előcentenárium

2024. július 17-én, Nagy László 99.
születésnapján, valószínűtlen érzés, valami
keserű, krizantémillatú szomorúság fogott el,
hiszen a 100. esztendőhöz vezető utat sírok
szegélyezik, és aki mégis odaér, halálos
szakadék szélén találja magát,
86. évemmel már csak én közeledem a családból
ehhez az elérhetetlen célhoz, annak ellenére
öregszem, aki a fele úton mindig 53. éves marad,
megfordult és elfogyott a 13-as korkülönbség,
kijelölik az időt a számok és összekötik
az eseményeket, bármennyire elszomorít
a 99. ténye és lehetetlensége,
alkalmat keresek olyan igazságok kimondására,
melyeket nem szoktak a centenáriumi
köszöntőben, például azon tűnődni,
milyennek látszana most, míg az én
külsőm egy komolytalan aggastyáné,
ő az utolsó fényképén a dérből lép elő
gyanútlan, 1977. karácsonyán Szigligeten,
mintha ezüstből lenne kikalapálva, eleven tűz
alatt, rá 1 hónapra kivasalt pergamen
a ravatalon, rózsaszín púderrel befújva,
azt képzelem, az élő arc alig változna máig,
alkata szerint kortalan, 30 évesen ősz,
csak karizmai fogynának el, csökkenne termete,
mint apánké 80. éve felé, ő a 90-en túl, mint
egy öreg sas, húzná a szárnyát a porban.
Mielőtt elérkezne a centenárium.
a 100. évforduló árnyékában megjegyzem,
hogy 53 évet élt a 100 mínusz 1-ből,
a kerek évfordulón méltatják majd, ami
számára ugyancsak kijár, most a korai halál
következményeivel gondolkodom,
mint a meg nem született gyermek sorsán,

a nem létező 46 év űri hiánya életműre való,
arra vonatkozólag MINDEN CSAK FÖLTÉTELEZÉS,
s AMI NEM VOLT, arra nem lehet rákérdezni,
mert a gyomorfájdalom kínjai nem folytatódtak,
ha nincsen alkotó, nincs mű és letiltható siker,
nincs mire ráereszteni az újabb nemzedéket,
ha már a szervezet bomlása is befejeződött,
mást jelent másnak, mint nekem, ha őt idézzük,
a vajon mi lenne a véleménye a korrupcióról,
és az orosz-ukrán háborúról, a kormányról és az
ellenzékről, ha ők most azt se tudják,
mennyire hiányzik bölcs tanácsa, féregirtó mérge,
fegyelmező ütése, a művek jelenből kelt kérdései.
mert csak a műalkotás marad érvényes, aminek
szerelmi viszonya van az emberiséggel,
nem döntő, bár sajnálatos, hogy valaki ennyit él,
MÍG A CSONKA ÉPPÉ VÁLIK, EGÉSSZÉ A TÖREDÉK.

Nem hozzák szóba a közelgő centenáriumon,
ha lesz, aki megrendezi majd egyáltalán,
mert kérdés lehet, megéri-e nekik Nagy László,
nem hozzák szóba a gonoszságokat, melyeket
a primitív viccektől kezdve, az életbe vágó
megvonáson át, az intellektuális fortélyig
spricceltek, az erőszakos narratívával kizártak
mindent, ami az iránnyal nem egyezett,
a lassú lejáratással, a sikeres elhallgatással
tagadták ki a fiatalok szívéből, s azt is
elhallgatták, hogy kapitális vad volt a zsákmány,
mennyi szín- és alakváltoztató alak irigyli
a tehetséget és a sikert, a követők rengetegét,
színre léptek a változástól mámoros kontárok,
börtönőrből vagyonőrök, akiknek, azt hiszik,
eljött a világuk, dőzsölnek a második hatalomban,
nyilvános konditermekben edzik gyűlöletük.

Volt egy család a valóságban, s mára a lírai
dimenzióban, nemzedékek készülődtek rá,
megrögzött gének vitték a teremtés üzenetét,
hogy legyen valaki alanya a költészetnek,

a hagyomány és a szeretet sablonjai közt
lettek szülők a tűz és jácint regéjéhez,
asszony a havon delelő szivárványhoz,
és férfiak az angyali és emberré vált lovakhoz,
egy család 100 éve végződik be NAGY LÁSZLÓ
nevében, férfiak a családban, mi hárman,
de sose mondtuk, mi férfiak,
bátyám Pesten lakott már, én meg
sokáig gyerek voltam, nem is mondhattam,
s most éveim száma szerint én élek legtovább,
nélkülük mintha más világba kerültem volna,
megszűntek a hozzájuk mért szavak, mozdulatok,
leváltja az élményt, s halványuló az emlék,
apánk a családfő, a gazda, aki 1000 év óta
helybeli, s a rangot kiérdemelte a családfán,
s bátyám is, mint a család nagy tekintélyű tagja,
bármerre járt, ha visszajött, elfoglalhatta helyét
a férfiak közt, s végeztünk olyan munkát,
mikor egyik a másik kezére dolgozik, úgy éreztük
egymást, mintha el se mentünk volna.

Megjelent

Ágh István: Már soha senki. Versek

Nap Kiadó, 2025. Könyvhét